

Suomi-Tansania Seura ry * Föreningen Finland-Tanzania rf
Finnish-Tanzanian Friendship Society

TAARIFA

March/2011

Inside this issue:

Suomi-Tansania seuran vuosikokous / AGM

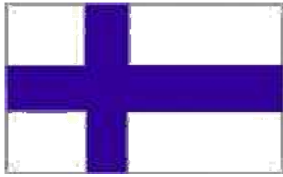
Case Study of Bukoba-District / Extract

2 x Tansanian matkaraporttia

Maailma kylässä festivaali

Beds full of history

... and much more

TAARIFA

Julkaisija: Suomi-Tansania Seura ry

Seuran hallitus:

Humphrey Kalanje, pj
Tapio Pitkänen, varapj
Pertti Vanne, taloudenhoitaja
Sebastian Gahnström, sihteeri
Andrea Fichtmüller
Edward Mutafungwa
Inga-Lill Lempiäinen
Marjaana Toiviainen
Sirkka-Liisa Peltola
Dennis Londo
Micky Mkina
Frateline Kashaga

Jäsenmaksut:

Opiskelijat/työttömät 5 euroa
Jäsen/perhe 15 euroa
Ainajäsen 100 euroa
Kannattajajäsen 200 euroa

Yhdistyksen tili:
Sampo 800018-492663

Maksukuitin viestiosaan on tärkeää kirjoittaa nimi ja osoite jäsenpostin ja lehden saamisen varmistamiseksi. Kirjoita myös sp-osoite ja puh-numero rekisteriämme varten.

TERVETULOA !

KARIBUNI !

Postiosoite: Suomi-Tansania Seura, PL 906, 00101 Helsinki
Sähköposti: suomitansaniaseura@gmail.com
Kotisivu: www.kaapeli.fi/tansania

Taarifa - March/11

Pääkirjoitus

Sivu 4

Inakuwaje?!

Events, news and the community

Sivu 5

Membership Fee - Jäsenyysasiat

Sivu 7

Visit: *NEEMACRAFTS.COM*

Tapio Pitkänen

Sivu 8

Tansanian matka 25.12.2008 -5.1.2009

Inga Lempiäinen

Sivu 9

The glass picture artist: MZEE MWALIMU

Andrea Fichtmüller

Sivu 22

**Traditional Social Security System for the Elderly in Post-colonial Africa
The Case Study of Bukoba-District Tanzania**

Frateline Kashaga

Sivu 24

Pääkirjoitus

Suomi-Tansania seuran vuosikokous

Hyvät seuran jäsenet,

Minulla on ilo ilmoittaa teille, että Suomi-Tansania seuran vuosikokous pidetään tänä vuonna **28.4.2011 Kepan jäsentiloissa Aurinkohuoneessa klo 18-20**. Toivon, että teistä mahdollisemman moni pääsee paikalle varmistaakseen sen, että meillä on paras mahdollinen joukkue johtamaan seuraamme tulevan vuoden aikana. Jos olet estynyt osallistumasta kokoukseen mutta haluat asettua ehdolle hallituksen jäseneksi tai olet kiinnostunut osallistumaan seuran tuleviin tapahtumiin vapaaehtoisena, voit lähettää minulle s-postiviestin osoitteeseen [humphkalanje\(at\)yahoo.co.uk](mailto:humphkalanje(at)yahoo.co.uk).

Tervetuloa - Karibuni sana!

Annual General Meeting

Dear fellow members,

I am happy to inform you that the Suomi Tansania Seura Annual General Meeting will take place on **28th April, 2011 at the Aurinko meeting room at Kepa offices from 18:00 to 20:00 hrs**. It is my hope that as many members as possible attend the meeting in order to make sure that we have the best team possible to lead us into the coming year. If you cannot attend but would like to be considered for membership of the board in any capacity or as a volunteer for any future events, do please send me an e-mail at [humphkalanje\(at\)yahoo.co.uk](mailto:humphkalanje(at)yahoo.co.uk) Your participation is of utmost importance.

Welcome - Karibuni sana,
Humphrey Kalanje

Inakuwaje?!

What's up?! Mikä meininki?!

Events (confirmed)

28th April 2011 – Annual General Meeting (AGM)

28th and 29th May 2011 - Maailma kylässä festivaali

9th and 10th December 2011 – Independence Day Celebration – 50 years of independence! More than enough reason for our Seura to celebrate the occasion during two days!

Tanzania celebrates Independence Day on 9th December each year. On this date in 1961, the East African nation of Tanganyika gained independence from Great Britain. In 1964, Tanganyika united with several islands in the Indian Ocean, including Zanzibar and Pemba, to form the United Republic of Tanzania.

This list of coming events will continuously be updated. Please visit our website or write us for more info.

The Seura – Volunteers, new members...

The Suomi-Tansania Seura wants YOU! For everything, really. Please help us out in manning our stand at next year's *Maailma kylässä festivaali*, attend the Independence Day celebrations, help out with cooking food, playing music, selling items, dancing, singing, carrying stuff, cleaning, painting, whatever. The more the merrier. And please, do join our regular activities, contribute an article to the next *Taarifa*, present new ideas or develop old ones. We have a lot on the agenda and need engaged, knowledgeable, enthusiastic, friendly, nice and active people in implementing projects and activities.

Contact Humphrey, Sebastian or anyone else if you want to participate: suomitansaniaseura@gmail.com

REMINDER - The TUFHAMIANE CLUB

Thirteen women (some with their children) met on the 2nd October 2010 to establish a new association for women that they named "Tufahamiane Club". Tufahamiane being the Swahili word for 'let's get to know each other'. They decided that the club will be open to all women irrespective of age, race, nationality or country of origin. The association will however operate under the auspices of the Suomi Tansania Seura. Its main goal is to provide a forum that will focus on issues related and of importance to women and children living in Finland.

In order to achieve this, it will organize events such as language courses (starting with Swahili language courses for children), cultural and social events (fashion shows, dance and/or singing programs, culinary activities etc.). The association will also serve as a platform for women to exchange and share their life experiences, skills (professional, entrepreneurship etc) and support for each member whenever required.

For further information about the association please contact the following:

Bertha Mashalla (Bertha.Mashalla@gmail.com)

MONIHELI

The Suomi Tansania Seura is a founding member of Moniheli. Moniheli is a multicultural forum which aims to increase cooperation between various organisations active in the multicultural field. It is hoped that through networking these groups can offer each other practical help and advice on financing, administration, education etc. It is thus not only open to so-called immigrant associations but also such associations as ours which through its diverse membership tries to have an impact not only on the society that we are living in but also that from which some of us come from. It is our belief that by working together with other groups that have similar objectives we can only be more effective and relevant.

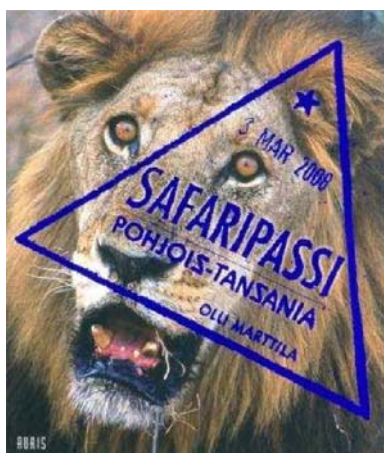
(More info under: <http://www.moniheli.fi/> or <http://www.monimos.fi/>)

Muutamia kappaleita vielä saatavilla – still a few copies available!

Kirjatarjous

Käsikirja Safaripassi. Pohjois-Tansania (Auris, 2008), Olli Marttila, 352 sivua, 520 kuvaa, 1,8 kiloa

Palkintoteos ja arvostelumenestys: VUODEN 2008 MATKAKIRJA!

Kirja esittelee seikkaperäisesti paitsi Pohjois-Tansanian luontoa, myös monilta osin alueen kulttuuria, ja teos esittelee ensi kertaa suomalaisessa kirjallisuudessa alueen tärkeimmät heimot. Kirja jakaantuu viiteen osioon: Maapassi keskittyy Tansanian paikallisiin olosuhteisiin mm. esitellen seitsemän tärkeintä heimoa. Menopassi taustoittaa safarien historiaa ja kertoo käytännön ohjeita nykyaikaisille safarimatkoille. Luontopassissa käydään läpi suojelutoimintaa, ilmastoa ja eliöstöä. Lajipassissa esitellään kaikkiaan 160 kasvia, nisäkstä ja lintua. Puistopassi esittelee Pohjois-Tansanian seitsemän tunnetuinta puistoa: Mkomazi, Kilimanjaro, Arusha, Tarangire, Manyara, Ngorongoro ja Serengeti.

Kirjan hinta seuran kautta jäsenille on 10 euroa ja ei-jäsenille 20 euroa (jokaiseen tilaukseen lisätään postituskulut).

Jos olet kiinnostunut kirjasta ota meitä yhteitä: perti.vanne@gmail.com tai suomitansaniaseura@gmail.com

Membership Fee - Jäsenyysasiat

The Society would like to request and remind its members of the due **membership fee for 2011**. Please pay your fee according to the below given details latest **before end of May 2011**. Thank you! Please keep in mind that our Society's activities and existence very much depends on your membership fee. We still have the situation that only about 1/3 of the registered members are supporting the Society with the fee payment. Therefore, the financial situation of our Society is continuously at the edge. This causes continuous concern especially if one takes into consideration the fact that the board of the Society is very very active the last three years compared to before. Also this year, **2011, the board will organize many diverse activities** such as supporting the Tufahamiane Club and the AIDS-orphan Rehema, producing our Newsletter Taarifa, participating in the World Village Festival – this year even with a food stand in cooperation with the Tufahamiane Club women, organize a summer excursion, and prepare an extraordinary 50-year Independence Day celebration. Such activities have naturally extra expenses to the Society. These are in addition to the Society's fixed running costs (website, posting and post box, storage room rent, audit costs). It is the wish of the The Board to keep most of these activities running through the coming years.

Our Membership fees for 2011 are as follows:

Student/unemployed **5,- euro** member/family **15,- euro**

The Membership fee should be paid to the Society's bank account at Sampo 800018-492663.

When paying, it is important to mention the name and postal address of the member (members in case of family) in the message box on the pay slip. In case you want to become a volunteer, a member or re-new your membership, please send a card or email with your name, postal address and phone number to the following address: Email: [pertti.vanne\(at\)danpat.fi](mailto:pertti.vanne@danpat.fi) or to the Society's postal address: PO Box 906, 00101 Helsinki.

Thank you!

*****

VISIT: *NEEMACRAFTS.COM*

Text and photos by Tapio Pitkänen

Neema Crafts was started in October 2003 by the Anglican Diocese of Ruaha in Iringa, Tanzania. Its purpose is to provide handicrafts training and employment for deaf and physically disabled people in Iringa region. When I recently (1st March 2011) visited the place, the directions on the website had the old place. New directions will come soon. With a small Finnish group we found the new place after passing the bus station and the clock tower roundabout, the first turn to the right, 100 m and next to the Anglican Church. Neema Crafts has extended activities to a restaurant, internet café, hostel (ready to accommodate from August 2011), workshops employ 123 disabled persons and a physiotherapy surgery, especially for disabled children.

What *neema* means?

Neema (comfort, bounty, favour, help, grace - *siunaus, armo, suosio, runsaus, menestys, elämän kevennys*). *Neemesha*, make rich, provide well for - *rikastuttaa, huolehtia tarpeista*.

The manager Roger Hart gave us a nice introduction to the workshops, some pictures explain more and please, visit the website. Mr Roger hart is campaigning for *microsolar*: if a student uses kerosene every evening for one month, in order to study during dark hours, the money spent for kerosine is equal to purchasing a microsolar + led lamp fixed to a Chinese bulb.

Sterilizing water in plastic bottle: filled to the top, happens easily in the sunshine starting in the morning, ready in the evening. A wonderful way to secure safe drinking water!

Tansanian matka 25.12.2008 -5.1.2009

Teksti ja kuvat Inga Lempiäinen

Esko ja Inga lähtivät matkalle Afrikkaan Tansaniaan joulukuun 25 pv vuonna 2008. Jouluaatto vietettiin perheen kanssa Karin ja Satun kotona Otalammella. Sieltä sitten Piian ja Mikon luo yön yli nukkumaan. Aamulla lähtö klo 4, ei siinä paljon ehtinyt nukkumaan.

Piia, Esko, Inga, Laura, Jari, Kari, Satu on ottamassa kuvaa

Lento Hki-Amsterdam-Kilimanjaro-Dar es Salam. Heti kotikentällä mokattiin, seistiin lähtöselvityksessä ja ojennettiin paperit virkailijalle, joka ilmoitti että: Menkää tuonne automaatille, sieltä saatte liput, voi ei, mitenkähän niitäkin käytetään. Ei me osata. Mentiin. Jaahas olihan siinä opastaja paikalla. Virkailija: Laita passi tuohon koloon niin se lukee siitä tiedot ja lippu tulee. Jaa ei se käykään kun teillä on noita ÄÄÄÄ kirjaimia. Naputa tuosta koodinumerot niin sitten onnistuu, ok ja nyt kirjoitat tuohon sukunimen ilman ÄÄÄ kirjaimia. No niin siinä liput olkaa hyvä. Me: Kiitos

Ja sitten takaisin jonoon että saadaan matkalaukut lähtemään. Hoidettu. Ulkomaanpuolelle siis.4:30 aamukahvi.

Lähtö 6:30 kohti Amsterdamia. Siellä 7:30 ovat tunti jäljessä siis. Amsterdamin kenttä Schiphol on valtavan suuri. Saavuttiin portille D41meidän lento on portilta F 4, kyllä siinä sai kävellä. Ei paljon uskallettu kenttää tutkia, kiirehdittiin vaan suoraan lähtöpaikalle ettei eksytä, tai jäädä koneesta. Siellä istuttiin kunnes piti koneeseen mennä. Koko ajan kuulutettiin ihmisiä jotka jäävät lennolta että matkatavarat nostetaan koneesta pois. On se sitten kurjaa jos ei pääse sinne minne oli menossa. Oma vika pitää olla paikalla ajoissa. Niin kuin me.

Päästiin taas matkaan, ei ihmeitä, syötiin kanaa ja riisiä, 2 pikku pulloa viiniä, mehua, vettä. Sitten kahvia ja välillä tarjotaan makeisia. Mikään ei maksa mitään All included. Matkalla täytettiin maahantulokortti. KLM kone on miellyttävämpi kuin Finnairin. Vielä on 3094 km Kilimanjaron. Siellä kone melkein tyhjeni, uskomatonta, vaan ei me sinne kyllä saatu lippuja vaikka kuinka yritin. Kumma juttu. Mitähän tein väärin? (no ensi kerralla osaan paremmin). Minulle sanottiin että siellä on vain välilasku, ei siis pääse pois koneesta. Miksi nämä ihmiset pääsivät pois? Tästä vielä 40 min Dar:iin. Dar paikallisaika + 1h. Koneesta ulos, laukkuja odottelee. se ei kauan kestänyt. Inga: hei katso mitähän papereita nuo täyttää. Esko: eikö me täytetty maahantulokortit koneessa? Joo, täytettiin. Siellä koneesta tulijat täyttivät jotain papereita. Me maailmanmatkaajat sitten käveltiin passintarkastukseen. Siellä virkailija sanoi Please go back fill the paper there. What paper? Lähdettiin takaisinpäin täyttämään mitä lie paperia, kun yksi virkailija nappas passit. Yritin selittää että mennään tuonne papereita täyttämään. Poliisi huitas vain kädellä ja sanoi wait here.. Giv me 100 dollar please. Otti rahat ja passit. Inga: No niin mitähän nyt tapahtuu? Esko: ei kai muuta kun odotellaan. Odotettiin.....sitten käännyin ympäri, huomasin Martinin juttelemassa yhden virkailijan kanssa, samalla hän huomasi meidät. Martin sanoi jotain virkailijalle, ja mies meni passikoppiin. Ja kas kummaa saatiin passit ja viisumi saman tien. On se hyvä olla paikallisopas. Ulos tultaessa oli vastassa myös yksi ystävä, Kamugisha. Juteltiin hetki ja lähdettiin. Sovimme että tapaamme myöhemmin. Hups ajavat väärällä puolella tietä. Rattikin on väärällä puolella. Huh. tuntuu tosi oudolta kun kaikki suhahtaa ohi väärällä kaistalla. Punaisissa valoissakaan ei pysähdytä

illalla.(vievät kuulemma kaiken mitä irti saa jos pysähtyy pimeällä) Päiväsaikaan joskus pysähdytään. Outoa liikennekulttuuria. Ei mitään tapoja. Suomi rikastuisi tällä ajotyylillä. Sakkoja tulisi, ja ajokortit joutuisivat hyllylle.

Saavuttiin hetken kuluttua Martinin ja Lean kotiin. Alueella kaikki talot ovat aitojen sisällä. Porttivahdit ja isot lukot. Ikkunoissa on kalterit, ihan kivan näköiset, koristeelliset. Tavattiin Lea, juteltiin hetki, sitten nukkumaan. Oli pitkä lento - Hyvin nukuttiin.

26.12.08.

Herättiin sitten virkeinä uusiin seikkaluihin. Aamupalan jälkeen lähdettiin ajelulle. Mentiin museoalueelle Bagamoyoon. Raunioitahan siellä oli. Vanha moskeija ja entinen orja paikka. Vanhoja hautoja. Alueella on iso puu josta on kuvia Baobab puu. Mukana oli myös Martinin äiti joka oli tullut Kenyasta jouluksi heille. Oli kiva tutustua. Sen jälkeen lähdettiin syömään hotelliin, oli bufetti. 5 hlö 160 tuhatta shillinkiä. Ruokaa riitti, ja jälkiruokia oli monenlaisia. Krokotiilikakku suklaasta ja paljon hedelmiä ja leivoksia.

Käveltiin myös rannalla. Kotiin tultiin 6 maissa. Juttelua ja myöhemmin iltatee, ja nukkumaan. Aamulla lähtö klo 5 lentokentälle, ja kohti Kilimanjaroa. Sorry Martin että joudut nousemaan niin aikaisin. On ihanaa kun on tuttuja maailmalla, ei tarvitse miettiä menikö oikein vai väärin.

27.12.08.

Dar – Kilimanjaro. Martin vei meidät taas potille asti. Yksi virkailija kysyi mitä hän tekee sillä alueella jos ei mene koneeseen. Martin taas taas sanoi jotain swahilin kielellä ja mies lähti. Varmaan sanoi että jäävät koneesta ja eksyvät. Jaahas konehan se siinä sitten. Potkurikone. Ei kovin isolta näytä. No kai se ilmassa pysyy. Vähän jännittää. Ei huono, lähtö oli pehmeä. Niin kuin oli KLM- lähtökin.

Joutuu myöntämään että osaa muutkin lentää kun Finnair. Palvelukin on parempaa. Niin ne käsitykset muuttuvat. Aamiainen saatiin taas koneessa. Jogurttia, sämpylää, marmeladia, kahvia. Ihan hyvää. Olin ikkunapaikalla, samoin Esko. Ei istuttu vierekkäin. Lento oli ihan mukava.

Lennettiin komean Kilimanjaron ohi. Huipulla oli lunta. Näkyvyys hyvä. Kuvia saatiin. Lasku oli myös pehmeä. Pieni kenttä. Mutta ei niin pieni ettäkö ei isot koneet pääsisi sinne. J M Tourin kuljettaja oli meitä siellä vastassa, sieltä lähdettiin JM toimistoon jossa tapasimme Barbron, ruotsinkielinen rouva. Juteltiin niitä näitä juotiin teetä ja maksettiin lasku. Noin tunnin kuluttua jatkettiin matkaa. Kuljettaja kertoi koko ajan jotain matkanvarrelta. 1 kylä oli saanut nimensä siitä kun leijona oli syönyt päällikön jalan. yhdessä kylässä asui maasai päällikkö jolla on vielä 20 vaimoa, lapsia niin paljon että joutui perustamaan niille oman koulun. Kyllä siinä miehellä saa olla kiire että ehtii kaikki vaimot tervehtiä. Vaan ei sillä hätää ole, kun kulttuuri on niin, että vaimot rakentavat talot, ja huolehtii ruoasta, vedenkannosta ja puista, kun joku lapsista käy moikkaamassa, mies vaan kysyy ”kenen naisen lapsi olet” huh huh. Sitten monen pikkukylän läpi ajettiin ja tultiin kuljettajan kotiseudulle joka samalla oli meidän määränpää. No mies vähän surullisena kerto meille että saattaa se vaimo vielä olla kotona, on kohta lähdössä Arushaan vauvan kanssa. Katsokaa tuolla se talo on missä asun. Kertoi vielä että ostaa tontin ja rakentaa oman talon kun saa kasaan 6 miljoona. Hmm matkailu avartaa. Taitaa saada mies ajaa monta vuotta turisteja ennen kun on 6miljoona shillinkiä kasassa. Annettiin reilusti tippiä, ilmeisesti riittävästi kun hänelle tuli tippa silmään ja leveä hymy. Toivomme että hän saa tontin joskus ostettua. Erittäin mukava kuljettaja hän vei meidät sisälle asti, että tietää kaiken olevan hyvin ja näki että meidät otettiin vastaan. Me asutaan kirkon hostellissa.

Inga moskiitto verkon suojassa

Siellä oli betonilattia, tiiliseinät, ikkunat jossa kalterit, pöytä, sohva, tuolit, sänky jossa moskiittoverkko, oikea vessa, sekä suihku.

Pastori Israel oli joutunut lähtemään Piispaa tapamaan, joten kotona oli Wilhelmina ja lapset. Ja Klo oli kai 13. Siinä sitten kuulumisia vaihdettiin, onhan siitä 6 vuotta viime tapaamisesta. Lapset ovat kasvaneet. Sitten mentiin lounaalle, kirkon lounaaseen kuuluu, keitto, leipä, riisiä tai makaronia, joku kastike, salaatti ja hedelmiä. Lounaan jälkeen aurinkoon. Tyhjältä vaikuttaa alue.

Illallinen klo 19:30, samantyyppinen kun lounas.. Ja pitkän päivän jälkeen nukkumaan verkon alle. Paitsi että kuului kaikenlaisia ääniä ulkoa. Ja moskiitot yrittivät tietysti hyökätä Huh.

28.12.

Klo 6 aamulla herättiin kirkonkellojen soittoon. Vähän ihmeteltiin kuka kirkkoon siihen aikaan menee. Mutta selvisi että näin se on, joka aamu klo 6 kirkkoon. Nukahdettiin uudestaan.

Herättyämme otin kameran. Kamera on pimeä, maailmanmatkaajilla ei ole ADAPTERIA, niin sitä pitää. Tuu Esko kattoo, ei saada sähköä eikä mitään. Onneksi ei ole safari päivä. Hieno kamera uusi muistikortti, vaan ei voi ladata. Klo on kohta 8, mennään aamupalalle, toivottavasti Israel on saapunut ja pelastaa tilanteen. Israel tulikin kun oltiin syömässä, kysyin adapteria, ja siinähan yksi oli hyllyllä, lainattiin se. Kaikki kunnossa.

Klo 10 sitten käveltiin kirkkoon, joka on tien toisella puolella. Kirkko oli koristeltu ilmapalloilla ja joulukoristeilla, olihan joulu. Meidät istutettiin etupenkkiin (Pastori Israel ei ollut työvuorossa) Siinä laulut ja messut kuunneltiin, sitten Pastori nousi lavalle, puhui jotakin kaikelle kansalle, sitten kuului. Inga and Esko com here.

Meidät siis pyydettiin kirkon etuosaan, siihen saarnapaikan eteen, ja esiteltiin koko kirkkokansalle. Noin nyt meidät tunnetaan kadulla. Kiva. Ja sitten on kolehdin aika, sitä kerätään 2x jokaiselta. Kirkon seinällä on hylly jossa kirjekuoria

AHADI, ne on siinä että saa antaa lupauksen jumalalle että lahjoittaa jotakin kirkolle.. Jos ei ole rahaa tuodaan jotakin muuta. Pullo maitoa, ananas, kana, tai jopa vuohi. Nämä tavarat sitten huutokaupataan kirkon ulkopuolella lopuksi. Joka eniten maksaa, saa tavarat... Jaa niin kirkosta sitten mennään ulos laulaen, aina. Siellä sitten alkoi varsinainen kättelyseremonia. Niin tehdään aina. Sen päälle lounas, kyläilyä, keskustelua, ja huilaamaan. (Aurinkoon)

Esko hostellin edessä

Kuuluisuuksia kun ollaan, niin eikun seuraava kohde on sairaala, jossa Wilhelmiina työskentelee. Sairaala kuuluu kirkolle myös. Tämä on pääsairaala. Eihän siellä kyllä muuta olekaan. Tie sinne oli huonompi kun meillä metsätie. Mitenkähän potilas selviää sillä tiellä kun terveellä kielillä meinaa jäädä hampaiden väliin. HUH. Sitten he esittelivät meille tiloja. Ei ollut minun mielestä kovin nykyaikainen. No, ehkä se on heidän mielestä nykyaikainen. Ei lakanaa, ei peittoa, jos et kotoa tuonut mukaan. Kärpäsiä joka paikassa. Nyt ei ollut edes kuuma, miten sitten kun aurinko oikein paistaa. Ilmastoinnista ei puhuttakaan. Potilaat odottivat pääsyä tarkastukseen pihalla. Lääkkeet tavallisessa kaapissa, neulat pöydällä, ja steriili alue, minne ei saanut mennä, ei kyllä ollut steriilin näköinen. Synnytyshuone: 2 sänkyä jossa muovipatja, tummanruskea, ei lakanaa, 2 sänkyä varalla jos tulee ruuhka, niissä ei mitään. Ei mitään laitteita, tippatelineitä, vauvansänkyä. Mutta kätilö oli iloinen ja pirtsakka, naurava kätilö..10 pistettä että voi tehdä työtä siellä Tänäpäin ei ollut kukaan vielä synnyttänyt. Oli yksityishuonekin, mutta tuskin kellään on varaa siihen. Ei näyttänyt siltä että sitä käytetään.

Taitaa olla kallis. Sairaalassa on 5 tohtoria. 1 pappi. Hoitajat eivät juuri erottuneet potilaista, jollakin oli esiliina, ja tais yhdellä olla valkoinen kaapu. En mielelläni sairastuisi siellä. Kyllä hoito varmaan on hyvää, mutta, mutta. Olisi ollut hyvä tietää etukäteen että mennään sinne, olisi voinut olla tuliaisia. Kaikki kynät jätettiin laukusta. Niistäkin oltiin iloisia.

Tässä sairaala.

Talo Inga ja Wilhemina

Pastori Israel rakentaa taloa, sitä mentiin seuraavaksi katsomaan. 2 kerrosta meinaa laittaa.. Seinät on valmiina. Sähkö on. Pihasta tulee hieno, siellä on banaanipuita, kurpitsaa, avokadoa, ja maissia. Kyllä sillä pärjää. Ja lisää voi laittaa. Katto pitäisi seuraavaksi saada laitettua. No, se taitaa kestää hetken. Mutta kyllä se valmistuu. Tsemppiä. Jaa, onhan heillä lehmätkin ja kanat jo valmiina. 2 vasikkaakin oli syntynyt. Mutta siinä ajaessa kyllä pää kääntyi molemmilla aina kun lehmä tuli näkyviin. Eli lisää pitäisi saada. Kotkat joskus vievät kanoja.

Kirkon vuokarataloon kuuluu iso pelto, siinä viljelevät maissia. Oli muutama säkki keittiön nurkassa. Sähköhella oli myös, sitä harvoin käytetään. Keittiö jota käyttävät on ulkona pihalla, sähkö on kallista. Vaan niin mekin usein tehtiin kesällä saassa, kivet ympyrään ja risuja, tulta, ja siinä se ruoka valmistuu. Navettakin on että lehmät saadaan yöksi suojaan.. Päivällä kävelevät vapaasti alueella. Naru roikkuu kaulassa, ja laahaa perässä.

Alueella on myös hotelli, jossa uima allas. Hieno paikka. Mutta ei me sinne haluttu mennä asumaan. Juotiin siellä kahvit. Meistä on mukavampi olla vapaa hotellien rutiineista. Paikallinen tuo aina mukanaan uusia kokemuksia. Onhan hotellialue vihreä ja hyvin hoidettu, mutta me haluamme jotain muuta. Tavata paikallisia ja katsoa mitä kylällä tapahtuu.

Tänään meidät on kutsuttu perheen luokse syömään illallista klo 19.30.

Ensin käsien pesu. Susan piti astiaa ja kaatoi kannusta vettä. Sitten tietty ruokarukous.

Pannukakku leikattiin palasiksi, spagettia, riisiä, lihastiketta, salaattia. Syötiin sormin, maassa maan tavalla. Meille kyllä annettiin haarukat. Minä tietysti söin oikealla kädellä vaikka kotona olisin käyttänyt vasenta kättä, minä kun olen vasenkätinen. Täällä se ei ole sopivaa.

Pannukakku oli ohut ja muistutti meidän rieskaa, spagetti ja riisi ihan normaali, salaatti jotain vihreätä ohutta jossa jokin kastike, oikein maukasta Kastike tavallinen lihastike, en muistanut kysyä mitä lihaa.. Hedelminä ananas ja kahvi, tee ja keksit.

Jutustelua. Lapset tosi kilttejä, tekee mitä pyydetään, ei vastaväitteitä.

ruokailu

ja jäätelöä

29.12.08

Syötiin aamiainen klo 8, sen jälkeen postikorttien kirjoitus. Ja sitten taas mennään. Nyt mennään tapaamaan Israelin vanhempia, jotka asuvat Endallahissa. Taas rytkytellään läpi maisemaa jossa pölyävää punaista hiekkaa. Ei voi sitä tieksi oikein kutsua. Sinä alkumatkassa syötiin jäätelöt. Ajetaan ajetaan, ajetaan. Odottelin että koska lapset alkaa marista, joko ollaan perillä, kestäkö vielä kauan. No eivät nämä lapset kiukuttele. Olivat niin kuin olisi ihan jokapäiväistä. Tällä tiellä ei voi mennä kun maasturilla, härkävaunulla, polkupyörällä, tai jalan. Mersut olisivat olleet entisiä.

menopelejä tällä tiellä

terveyskeskus

Sitten saavuttiin kyläkoululle, tyhjä koska on joululoma. Ja VIP vieraat viedään terveyskeskukseen. Vastassa oli tohtori David. Minusta tämä oli paremmassa kunnossa kuin sairaala. Mutta alkeellinen. 1 kuumemittari. Ei mitään hyviä tiloja missä säilyttää neulat ja lääkkeet. Taas ei ollut tuliaisia, mutta kyniä kuitenkin oli taas kassissa. Lupasin sitten että kun pääsen kotiin, lähetän verenpainemittarin ja jotain muuta heille. (Lähetin sitten verenpainemittarin, paristoja, kyniä, vihkoja 2 kuumemittaria.) Ulkona oli keittokatos missä potilaat voi laittaa ruokaa jos nälkä yllättää. Tavallinen mikroskooppi jonka minä muistan joskus kouluajalta. Ei taida pienimmät pöpöt näkyä sillä.. Ja olihan siellä kirkko myös. Päästin sitäkin katsomaan.

Kirkko oli iso huone jossa penkkirivit. Oli muuten kastemaljakin. Lahjotettiin kirkolle 40 tuhatta sh.. Matka jatkuu Israelin koti tilalle. No tilahan on iso, talo tehty betonista. Talossa lastenlapsia.. Mamma on pieni vanha täti. Hänellä oli verenpainetta ja diabetes. Wilhelmina mittaa paineet ja verensokerin, kaikki koholla. Isä oli lähes 100 vuotias. Mutta köpötteli esille istumaan. Israel haki jostain muovituoleja. Hetken juttelivat. Kyllä siinä eletään pelkistettyä elämää. Ei ole mitään turhuuksia. Entinen talo oli savesta tehty. Taas ei ollut tuliaisia, mutta annoin oman huivin Mamalle, ja iloinen hän siitäkin oli.

Kierreltiin ulkona, ja ei ole madotkaan pienuudella pilattu.

En kyllä haluaisi että tämä putoaa niskaan.

Sitten ajettiin takaisin, kaikki kuivat joenpohjat ylittäen. Entä jos joessa on paljon vettä? Mennään yli jos päästään. Jos ei päästä haetaan matalampi ylityspaikka. Kotona sitten käytiin suihkussa poistamassa pölyt. Jalkapohjat alkaa olla aika punaiset, johtuu hiekasta. KLO 19.30 illallinen. Illallisen jälkeen keskustelua ja pieni iltahartaus. Nyt nukkumaan. Täällä se vasta pimeätä on. Onneksi on lamppu mukana. Ja ainahan meidät saatetaan hostelliin, vaikka matkaa ei ole kuin 100 metriä.

30.12.08

Vuosi lähenee loppuaan. Tänään on safari Ngorongoron luonnonpuistoon.

Ajettiin ensin puiston läpi (lue viidakko) komeita sateenvarjo akaasiota, isoja jättipuita. Elefantin jätöksiä tiellä. Kas kun on tehty tie Norsun revierille. Mitähän tekisi kuski kun Norsu tulisi ja työntäisi auton tieltä. Kesti jonkin aikaa ennen kuin päästiin alas kraatteriin. Aika kuiva tällä hetkellä. Olisi kuulemma pitänyt jo tulla sadetta, mutta ei ollut näkyvissä. Heti kun päästiin alas, oli vastassa Zebra ja Kotka.

ja siitä sitten kaikki mahdolliset eläimet. Nähtiin Gnut, puhvelit, apinat, norsut, (leijonat (kylläkin hyvin kaukaa) strutsit, hyeenat, virtahepoja, lintuja eri lajeja. Eivät ne meistä juuri välittäneet. Tiedä sitten jos olisi poistunut autosta. Parempi kun ei yritä. Muuttuu vielä soppaluuksi. Meillä oli matkaseurana ruotsalaisia. Ja mies kysyi että mitä eläintä antilooppi syö jos ruohoa ei ole. Just. Kyllä siinä kuljettaja katseli miestä ihmeissään. Ei taida luonto ohjelmia ruotsin turisti katsella. Huh No kuvia on aika paljon joka eläimestä. Tässä aika ylpeän näköinen lintu Ja villisiat oli kyllä aika veikeitä, ne kyllä löytää liejupaikan vaikka vettä ei olisikaan

31.12.08.

Jaahas, nyt vuoden viimeinen päivä. Mitenkähän täällä UUTTA VUOTTA juhliitaan?

Mehän vietetään se Tansaniassa, Karatu nimisessä kylässä. Perheessä. Papa Israel Natse ,Mama Wilhelmina Natse, lapset Susan 16, Ebenezer 14, Dorcas 9, Marco, sukulaiset Margaret ja Mary . No illalla asia selviää.

Me Eskon kanssa on vähän ihmetelty, meillä on matkalaukussa ihan kummaa tavaraa. Sukkia monta paria?? Verkkarit?? Mitähän niilläkin tehdään täällä? Mihin me niitä ajateltiin käyttää? Ei me niillä mitään täällä tehdä, lahjotetaan pois. Mutta nenäliinoja ei ole, ei shampoota, ei suihkugeeliä. Hmm. No sitten pärjätään ilman. Onhan minulla rypälesaippuaa, se toimii ihan yhtä hyvin. Täällä kun supermarketissa on 10 pulloa cocacola-fantaa ja 4 pussia leipää. Ei muuta. Tänään lähdetään kävelylle kylille. Jos vaikka jotain ostettaisiin. Ainakin 1 taulu pitää Eskon ostaa. Teetä Äidille ja Piialle, ja sitä makeata sokeria. Minä laitoin pitkän hameen, siinä on edessä halkio. Siinä kävellessä kävi pieni lempeä tuuli, ja hameen reuna liikkui tuulen mukana. Huomasin että miehet tuijotti, en heti huomannut miksi, mutta vähän aikaa käveltyä huomasin mistä on kysymys. Hame aukesi aika reilusti ja miehet tuijotti minun sääriä. Mikäs siinä hienot sääret, mutta sitten tein solmun niin että ei enää lepattanut. Esko kysyi, mitä sinä oikein teet? No kerroin, joo solmi vaan se helma. Et näin. Jaa, mehän oltiinkin ainoat VALKIOHOISET siellä kadulla, et johan meissä katsomista riitti. Siellä oli jos jonkinmoista yrittäjää. Tienvarsi on täysi pieniä koppeja semmoinen reilu 100. Niissä myytiin juomaa, hedelmää, leipää, hitsattiin tavaroita, väännettiin rauta, korjattiin autoja, pyöriä, väsättiin saviruukkuja. Sähkökaapelit olivat kyllä ns. laittomat, ei ehkä siellä, mutta vaaralliselta näytti. Oli siellä sitten se taulukauppakin. Esko osti Norsutaulun. 25 dollaria, ei tingitty yhtään. Taulu on kaunis, Norsuja ja Kilimanjaro. Pikkupojat yritti väkisin myydä kaikenmoista korua. Aika sitkeästi yritti. Kulki pitkään meidän perässä. Ja yhdestä kaupasta ostettiin sitten 3 l vettä, teetä ja sokeria. Sokeri laitettiin sanomalehtitötteröön. Aika hienoa. Taulukauppa

Nyhdän on siis vuoden viimeinen päivä. Silloin pitää kaikki vanhat laskut maksaa pois. Niin piti meidän maksaa Hostelli lasku. 394 tuhatta ajalta 27.12.-31.12.08 siihen sisältyy huone aamupala, lounas, illallinen, juomat. vesi tai limsa. euroissa 240€

Klo 16 on kahviaika Israelin luona, ja sitten 19.30 illallinen ja vuodenvaihde.

Illallisen jälkeen juttelua, laulua, ja tietty pitää rukoilla hyvää uutta vuotta. Dorcas 9 v. rukoilee, ja lukee raamattua ja laula meille. No hänestä tulee joskus Pappi. Siihen uskon, sen huomaa hänestä kun hän lukee raamattua, laulaa tai rukoilee. Katseltiin myös videota siitä kun Natsen perhe oli suomessa. Kävivät m.m. Turussa Joka paikassa lapset lauloivat. Ja syötiin, Dorcas oli silloin 3v ja tietty koko ajan hakemassa jotain. Sillä tytöllä on keksi himo. Hän rakastaa keksejä.

Klo 22 annettiin lapsille tuliaisina tuodut otsalamput. Ovat siellä tarpeen, siellä on PIMEÄ. Ei näe mitään klo 20 jälkeen. Siinä teetä välillä juotiin. Taas laulettiin. Suomessahan valetaan tinaa vuodenvaihteessa, mutta sitähan meillä ei ollut. Olin ostanut suomesta pienet palloksi puristetut pyyheliinat ns. MAGIC TOWEL. Pyysin vettä pesuvatiin, katsoivat minua ihmeissään. Sanoin että nyt on taika aika. No hakekaa nyt sitä vettä. Vesi tuli. Jokainen vuorollaan sai pakatun rullan. Rulla veteen, jännitystä ja ihmettelyä että nyt se Inga on seonnut Tansanian lämmössä, mutta hetken päästä tapahtuu jotain.

Tällainen siitä pienen pienestä rullasta tuli. Ja kaikki oli ihan ihmeissään. Lapset siinä piristyy, olivat jo vähän väsyneitä. Tunti vielä niin vuosi vaihtuu ja pääsee nukkumaan. Suomessa vielä odottavat 2 tuntia. Niin me Eskon kanssa aloitettiin vuosi 2009 aikaisemmin kun Suomessa olevat.

Viimeinen lahja, klo 24 oli tähtisadetikkuja jotka tuotiin suomesta. Ensin pelästyivät, mutta sitten kun oivalsivat, niin oli ratkiriemukasta. Niitä olisi saanut olla sitten enemmänkin. Vaan en ehkä olisi saanut niitä tullin läpi, hyvä näin. Hauskaa oli. Eikä ollut kylmä. Ei lunta. Ihanaaaaaaaaaaaaa

Mwaka Mpya = Hyvää uutta vuotta.

Kun yö tee oli juotu ja rukoiltu, koko perhe lähti meitä saattamaan hostelliin, ja uudet led otsalamput loistivat pimeässä uudenvuoden yönä. Lapsista lamput olivat kivat.

Huoneeseen päästyämme laitoin valon liiiiik APUA Esko. Esko kysyi. No mitä nyt? Älä huuda. Katso mikä hirveä hämähäkki ota pois ota pois APUA. En tykkää. Vie se pois. Huh onneksi on moskiittoverkko yöllä.

HIRVIÖ

1.1.2009.

Aamupala syöty Paahtoleipää, marmeladia, teetä, vesimelonia, banaania, paistettu kananmuna, vakio aamupala. Mutta kun oli uudenvuoden ensimmäinen päivä, sai lisäksi yhden ohukaisen.

Kello on 7:15 ja kirkkoon lähdetään klo 9. Tämä kirkko oli kauempaa. Bashaun kirkko, Israel ottaa vastaan uuden viran= lääninrovasti kai vastaa suomessa. En ole varma. Kirkossa oltiin klo 10-15. Oli suuri juhla. 2 vanhaa pappia jäi eläkkeelle, 1 otti viran vastaan, ja sitten oli vielä vip vieraita suomesta Inga ja Esko.

Esko ja Wilhelmiina kirkon ovella, Ei vielä tiedetty mitä tuleman piti.

Kirkonmenot sitten ajallaan alkoivat, saarnat, laulut, tanssit. Ja eikös vaan taas meidätkin esiteltiin, kirkkoväelle. En kyllä tiedä mitä Israel meistä kertoi. Mutta kirkkokansa tykkäs. Eläkkeelle jääneet papit saivat käädyt ja lahjoja. Kattilaa pesuvatia, kankaita, kanoja, ja vaikka mitä. Sen jälkeen sai käädyt kaulaan Rev Israel. Ja kas vaan Inga ja Esko saivat helmet kaulaa, Niin no mehän ollaan V:I:P: Sitten kun seremoniat olivat ohi, oli tietysti taas se kolehdin kerääminen. Ja taas piti 2x käydä viemässä. 1 ihminen toi sitten koko vuohen sisälle kirkkoon??olivat kai rahat loppuneet. Jotakin on tuotava. Joku toi kasveja, joku maitopullon, ja kanan. Ne sitten taas huutokaupattiin ulkona, me huudettiin joku kasvi, puska (30 tuhatta shil) jonka sitten annoimme Israelille ja Wilhelminalle. Nyt meikäläiset luuli että homma on ohi. Eikä mitä. Ei se loppunut. Nyt piti istuttaa puita kirkkopihalle. Jo me tullessa ihmeteltiin miksi siellä oli niin monta kuoppaa pihalla. Asia selvis.

Ensin vanhat papit, sitten uusi rovasti, jaa ai että mekin. Mikäs sinä sitten, puita istuttamaan. Polville piti mennä. Ajattelin siinä itsekseen ”miten hiivatissa minä siitä ylös pääsen.

Me Puita istuttamassa

Ei se Esko ymmärrä tulla siihen viereen. Ei ymmärtänyt.

Vihreäpukuinen rouva sitten antoi kätensä että pääsin ylös. Minun nivelrikkoiset polvet kun ei aina halua toimia.

Taas ajateltiin että kaikki oli ohi. Jaa ei vai? EI. Nyt mennään syömään. Jaa että mihin. Kirkon taakse. Sinne oli tehty jonkinlainen katos, ommeltu muovisäkeistä. Muutama penkki ja 2 pöytää

Salaattia, riisiä, ruokabanaania, jotain lihakastiketta, sitkeätä lihaa, (vuohi) vettä fantaa cokista. Melonia. Joo, jos nyt ei vatsa mene sekaisin niin sitten koskaan.

Syötiinhan me. Otin valokuvia. Nyt ovat pöydät sitten tyhjänä. Mitä odotetaan, joko lähdetään? Ei kun nyt odotetaan kirkkokakkua. Huhuh. MINÄ sitten luulin että tulee teetä ja pikkuleipiä. Juu, pikkuleipiä todellakin. Siinä sitä melkein pomppasi tuolista kun kirkkokakku tuli paikalle. Eipä olisi osannut arvata etukäteen. PITÄÄKÖ SITÄ SYÖDÄ? SEHÄN ON VUOHI. Just niin vuohi. Ja kyllä sitä piti syödä. No maassa maan tavalla ja lihaa poskeen, vähän hirvitti. Kohta se on tehtävä.

Vuohi siunattiin ja sitten palasiksi. Otin palan, joo sitkeätä on ainakin. Hiukan olisi vielä saanut grillaantua. Joku huomasi että minulla on kamera, kellään muulla ei ole. Voisinko ottaa kuvia, totta kai voin ottaa. Ihan mielelläni. Ei kun ylös penkistä ja kuvamaan. Huh ei tarvitse syödä lisää. Asante sana. Esko popsii kirkkokakkua ja hymyilee.

Kohta tuodaan toinen vuohi. Elävä vuohi tällä kertaa. Siinä se katsoi että kaveria popsivat. Se annettiin Israelille että saa teurastaa ja tehdä meille juhlaillallisen. Onneksi me lähdetään seuraavana päivänä. Jää vuohiraukka henkiin. No ehkä se syödään myöhemmin. Minä ensin luulin että se vuohi siinä just meidän edessä tapetaan, säikähdin kun Wilhelmina ensin piti nousta ja ottaa vastaan vuohi. Ajattelin että Israel sitten veitsellä päättää sen elämän. Huhuu

Siinä kirkon pihalla oli kellotapuli (harmi kun ei tullut kuvaa) Esko oli huomannut että se oli tehty kahdesta kuorma auton rungosta. Huomasi sen kun tehtiin pois lähtöä. Vuohi lastattiin auton perälle Eskon ja Wilhelminan kanssa. Inga meni eteen. Sitten kotia kohden. Kun oli viimeinen ilta, me Eskon kanssa päätettiin että tarjotaan ruoka koko porukalle hotellin ravintolassa. Siellä on hotellikin. Haettiin sitten taas automaatilettä rahaa (siellä oli upouusi pankkiautomaatti) 400 tuhatta otettiin. (Meidän

asuntovaunu maksaisi täällä 37miljoona 500tuhatta.) Huone ja ruoka 3x pv 26,60€ Illallinen Hotelli Bouganvillessä maksoi 250 tuhatta.

Ruokalistaa ei sitten ollut. Ravintolassa on vain yksi ruokalaji, buffetpöytä. 2 salaattilajia, 1 liharuoka + kastike, perunaa tai makaronia. Jälkiruokana oli kahvia ja kakkua.

Illallinen joka tapauksessa. Ei huono. Vielä piti sitten mennä perheen luokse käymään. Meille sitten annettiin kankaat, se on paikallinen vaate joka vain kiedotaan päälle. Pysyy tai. Mukavat muistot matkalta. Kiiteltiin puolin ja toisin. Sitten oli jo nukkumatti odottamassa. Aamulla on lähtö kohti Dar es Salamia.

2.1.09.

Nukuttiin hyvin. Vielä illalla tarkistettiin että laukkuun ei tulisi mitään ylimääräistä. Joten muovikassiin tuli vielä vähän tavaraa, se annettiin vielä lasten mukaan kotiin. Aamupalan jälkeen

tavattiin vielä Wilhelmina joka oli lähdössä töihin sairaalaan. Hänellä oli päällä minun kiilto rimpsuhame ja minun lenkkarit. Kyllähän niillä sairaalassa voi työtä tehdä. Ainakin lenkkarit ovat pehmeät ja kevyet. Hameesta en tiedä, kun siitä irtoaa niitä hileitä. No ehkä vaihtaa siellä.

Taksi saapuu kello 9. Israel lähtee meidän mukaan. Hän haluaa saattaa meidät Arushaan lentokentälle asti. 2 tuntia siinä menee ajaessa. TAKSI, voihan jee, taksiksi sitä ei varsinaisesti voinut kutsua. Meillä siitä olisi viety kilvet. En uskaltanut koskea mihinkään, istuin kun tatti siinä keskellä penkkiä, kahvat roikkuivat irti, Eskon selkänoja pysy pystyssä kun matkalaukku oli takana tukena. Jos vähän liikkui, pöllähti sellainen pölypilvi penkeistä, että henki ei kulkenut. Ajokin oli aika menoa, miten edes kulki sellaista vauhtia. Parin tunnin kuluttua kuski kääntyi pois tieltä, en kyllä nähnyt että siinä olisi ollut kylttiä että lentokenttä. Ei sitten ollut. Oli vankila alue, mutta kaveri ajatteli oikaista, kun lentokentän portti on yhteydessä vankilan alueelle. Sanottiin kyllä Eskon kanssa että näyttää ihan kun alue olisi täynnä vankeja. Oranssipukuisia miehiä. Paljon vihaisen näköisiä nais vartioita, niitä istui 3 siinä porttikopin luona. Miksi vartijat olivat naisia? Kuski sitten pyysi että avaisivat portin kun kentälle pitäisi päästä. Ei muuten avannut. Ajattelin, että jos toi kuski ei just nyt lopeta jankkaamista, me joudutaan kaikki johonkin mustaan koppiin, niin olivat vihaisen näköisiä. Sitten Israel sanoi kuskille jotain, ja lähdettiin vikkellä takaisinpäin. Ei tullut kuskille siitä ainakaan mitään säästöä. Ja ei sinne kentän tienhaaraan ollut juuri mitään matkaa enää. Päästiin siis perille. Meidän kone on myöhässä. Sanoin Israelille että hän voi kyllä lähteä että pärjätään kyllä. No ei lähde, odottaa että päästään koneeseen. Päästiin sinne ½ h myöhässä. Ja sitten selvisi että se lentää vielä Zanzibarin kautta. Kivaa meille kun ei ehditty saarella käydä. Mutta tarkoittaa että Martin joutuu odottamaan Dar es Salamissa 2h meitä. Perille päästiin taas. Mutta tulihan

käytyä Zanzibarillakin. Perille tultua ilmoitin Martinille että ei me olla myöhässä tähän on ihan normaali Afrikan aika. (Afrikkalaiset on aina 2 tuntia myöhässä) minun kokemuksen mukaan Martin nauroi että niinhän se on. Illalla käytiin ajelulla ja ravintolassa syömässä. Hiukan toisenlaista ruokaa vaihteeksi. Katso mitkä annokset. Esko otti Portugalin grillikanaa. Inga söi Kanafilee pihviä. Sitruunan puolikas oli laitettu kivasti kankaan sisälle. Oli hyvä puristaa mehut siitä. Ravintola oli ihan merenrannassa, mukava tuuli.

3.1.09.

Taas on nukuttu yö hyvin. Kumma ettei jalkoja särje ollenkaan niin kuin kotona. Tänään on sovittu tapaaminen Kamugishan kanssa. Hänen kanssa kierrettiin museo, koulu missä hän on opettajana. Museossa ehdin ottaa muutaman kuvan ennen kuin kiello tuli. No, minähän olen turisti, en minä mitään ymmärrä.. Museo on kahdessa osassa. Muinais-osa ja vähän kulttuuria. Koulu taas ei ollut mitenkään kaksinen. Iso kylläkin. Oppilaat siivoavat joka aamu itse luokan. Kaikki pitää ostaa, mitään ei saa koulusta. On meillä suomessa asiat hyvin. Ei myöskään ruokaa, eväät kotoa tai ilman ruokaa.

Sitten kierrettiin vähän keskustaa, roskaa ja roinaa, vanhoja taloja, mutta paljon elämää. Jos jossain oli jono siellä oli pankkiautomaatti. Sinne mekin mentiin. Vaan eipä ollut rahaa automaatissa. Loppu oli. Pitää löytää uusi automaatti. Kam oli lainannut isänsä auton, lähdettiin kohti Msasania, jossa Martin ja Lea asuu. Siellä syötiin lounas ravintolassa. Kam ajoi takasin kotiin. Kyllä on mukava tavata ystäviä maailmalla.

Illalla lähdettiin taas ulos, nyt ranta aluetta kohti. Siellä on basaari alue ja ravintola alue. Siellä mentiin ensin ostoksille, sitten syömään ja illemmalla juodaan viiniä ja katsotaan auringonlasku. Minä tietysti ostin mekon. Martin ja Lea osti minulle kangan. Kirjakaupasta ostin Swahilinkirjan, jos vaikka oppisi vähän lisää kieltä. Käveltiin ranta alueella, sitten syömään ulkoravintolaan. Tilattiin iso pizza ja jaettiin se, juomaksi viiniä. Odoteltiin auringonlaskua. Ja upeahan se oli.

4.1.09

Viimeinen päivä Tansaniassa. Nyt on aika mennä päiväksi rannalle. Martin vei meidät yhden hotellin rantaan. Sinne piti maksaa sisäänpääsy. Siellä utiitiin ja otettiin aurinkoa. Syötiin lounas. 12 jälkeen vesi rupesi häipymään. Lähti varmaan toiselle puolelle Afrikkaa. Mutta kuivaksi ranta jäi.

Mies kaivaa kuoppaa rantaan, sinne piilotetaan levät jotka jää rantaan kun on laskuvesi, toinen lasta kärryyn, ja vie sitten kuoppaan.

Olihan siellä kiva maata auringossa, mutta kaikki loppuu aikanaan. Pitää lähteä kotia kohden.

Juotin vielä teetä ja kahvia ulkona ja katseltiin perhosia ja liskoja. Liskot asustelivat sähköpistokkeessa ja isommat söi pienempiä.

Ajetaan kohti lentokenttää. Taas ajettiin kaupungin läpi pysähtymättä punaisiin valoihin. Kumma ettei siellä kolise jatkuvasti. Ovat kai oppineet väistelemään toisiaan. Martin vei meidät taas ihan viimeiselle portille. Ei tarvittu mieltä että mihin suuntaan ja mille portille, ihanaa. Sitä se on kun on vip vieras. Sitten halaukset, ja koneeseen kohti Amsterdamia. Siellä ei meitä kukaan auta.

VÄÄRIN, koneessa olikin taas 1 tuttu Jeeee. Fredrick hän se siellä istui. Kivaa. On helpompi kulkea kun joku tietää minne mennä. Ei silleen ettei selvittäisi, mutta mukavampi on seurassa. Se on aika valtava lentoasema Schihol kilometritolkulla käytäviä. hieno lasinen lentokone katossa. No sitten taas eri koneeseen ja kohti Suomea. Ja Suomessahan Piia oli vastassa. Päästiin kotiin autolla. Meillä kun oli kesävaatteet päällä, ja tänne oli tullut pakkasta meidän poissa ollessa.

Matka oli kaiken kaikkiaan oikein mukava. Aikaa liian vähän. Mutta ainahan voi mennä uudestaan johonkin toiseen paikkaan. Maailma on suuri ja paikkoja paljon näkemättä. Kunhan muistaa että maassa maan tavalla. Aina voi ihmetellä, että miten ja miksi, mutta pitää muistaa että näin heillä ja toisin meillä.

The glass picture artist: *MZEE MWALIMU*

Contact: Andrea Fichtmüller

It's about beds, beautiful beds, stylish beds from the past, beds full of history...

The last surviving artist for glass paintings in Tanga is **Mwinyi Shabani Mwalimu**. Known as Mzee Mwalimu ('Teacher'), and now in his mid sixties, he commonly sits in his little shed at a street corner close to the town center and offers his services. Nowadays, he mostly decorates the 'kava' food covers that are brought to him by women who make them for their household use from the leaves of the doum palm. Close to festive days, such as the Eid festivities after the fasting month of Ramadhan, Mzee Mwalimu is kept very busy decorating colourful kava's.

However, in his youth Mzee Mwalimu was trained by his uncle to paint the very beautiful glass pictures that were inserted into the various colonial bed designs made from Mvule timber. Mvule is an indigenous tropical forest tree (*Milicia excelsa*), that can unfortunately only be harvested in the wild, as all attempts of cultivation have failed. Thus it is becoming rare nowadays and is in the IUCN's Red list of threatened species. Mvule has very similar qualities to teak wood, a beautiful brownish colour darkening with age, a fine texture, and is very durable and resilient to moisture and insect damage.

Mzee Mwalimu was born around 1945 in Pangani south of Tanga (there were no birth certificates at that time) and went to school for 8 years. In 1966 he was called to Tanga by his uncle Zubeir Mwalimu, a

well-known painter artist, who trained him on the job over several years, where he learned most of the designs he still uses today, again. In 1971, he left for Dar es Salaam to join a company specialising in painting and signwriting. He came back to Tanga in 1980 and since then works independently from his little shed.

However, from the sixties, Mwule beds with glass pictures went out of fashion, and Mzee Mwalimu made a living with other painting and sign-writing jobs. He is very happy to now have found a customer again for glass pictures, after nearly 50 years, where he can remember and produce again the many different and colourful designs of flowers, peacocks and fruits that he had been taught by his uncle. He is particularly happy when seeing a broken picture taken from a colonial bed that he himself had painted 40-50 years ago, and he recognizes and can reproduce the designs of about five other artist painters of glass pictures of Tanga, who have all passed away long ago.

He is the last survivor of a rich tradition, and he has also trained one of his sons. But his son now goes to school, and Mzee Mwalimu is not sure whether he will ever want to take over his trade.

Zanzibar style

Tanga style

Tanga style

Traditional Social Security System for the Elderly in Post-colonial Africa

The Case Study of Bukoba-District Tanzania

This is an extract of the research done by Frateline Kashaga, PhD student social policy

Introduction

This is an ethnographic report based on my field work study in Bukoba district in Tanzania. The district is inhabited mostly by Bantu speaking group known as Haya. Bukoba people were largely divided into two groups agriculturally; one group known as “Bairu” was known for crop farming especially bananas and the other group “Buhima” was pastoralists. In the pre-colonial regime they were administrated by local chiefs known as “omukama”. The local chiefs came from few special clans and were known as “balangira”. These clans that produced local rulers were mainly wahinda, wabito and wankango. Their belief system was based on tribal totems and in many deities known as “abachwezi”. Every clan was named after its founder (same ancestral roots) and they each had own taboos, for example they were not allowed to eat a particular item. This is known as “omuziro”. Also in each clan they had a special animal as tribal emblem that was known as “ekyerumuno”. In their settings young girls were taught by their mothers or the aunts about the domestic chores and how to be good house wives until they reached the marriage age and the young boys were taught by their fathers and uncles. Marriage was forbidden between the same clan members and the clan of the mother’s.

The study explores the kind of traditional social security that exists or existed in Bukoba district .The main aim of the study is to find the impact and the gaps created in social security system and deduce methods which could be used to create an understanding and bridge the gap. This research was done through participants’ observation by collecting data from 1st of October 2010 to 31st of December 2010. The field study was done in Bukoba district by randomly sampling of 20 villages out of 184 in the district. From the 20 villages, the interview was narrowed to a sample of the old people in each village based on their seniority ranking in the cultural setting. The study was carried out with the permission of both the authorities and the participants.

The key terms in this study are “traditional”, “social security”, “pre- and post-colonial Africa”. The term traditional as per this study refers to the system of life of the Haya people before colonialism. In this study, social security refers to the traditional mechanisms and institutions that provided a kind of safety nets, social protection and livelihood. The term post-colonial Africa refers to the contemporary Africa since independence to present.

Haya Traditional belief system

The Haya society is fundamentally organized in clanships and kinships. The society has numerous clans each has its deity generally known as “abachwezi” in Haya language. However each clan names their deities after their founders (ancestors). The famous names of deities in the area include Kimuli, Mabuye, Kashasira, Mugasha, and Bwogi, just to mention a few. The word for clan in Haya Language is known as “oruganda”. In the field, many informants who realized that I was a Haya always asked from which clan I belong to. The people have a strong belief in clanship to the extent that if they share the same clan lineage with another person, they feel they belong to the same kinship. This tallies with a famous Haya proverb which says “oruganda ngoju” this translates as “clanship is like a scar”. There is what I refer as clan lineage as per this study. This is a fundamental social institution that connects the living and the departed ancestors. In fact, Haya people believe in the continuity of the ancestors after death as they claim that ancestors dwell in nature. This partly explains the Haya tradition of preserving their ancestral spirits in small houses thatched with grasses known as “Nyaruju” within their domestic compound. Some informants claimed to communicate with ancestors through a traditional priest known as “embandwa” in case of any social problem within the clan or society in general. They demonstrated to me how they offer sacrifices to their ancestors before they eat or drink. For instance, after brewing their local beer, the first drop is taken aside to be offered to the ancestral spirits in “Nyaruju”. In cases of calamities or social upheavals, people believed that it was as a result of offending the ancestral spirits. This is due to the belief in the continuity of clan lineage which lies on ancestral powers to protect, bless, curse, increase productivity and fertility of both beings and plants. This notion permeates almost all clans of Haya society. Some informants re-affirmed that we survive because of the protection and blessings of our ancestors. The living elders are the immediate subordinates who communicate with ancestors at times by visiting the ancestral graves. Due to these noble societal and spiritual functions, the elderly used to enjoy various privileges from their communities and accorded high esteem.

In another village the above sentiments were reinforced by the only surviving local chief of Ihangiro named Petro Nyarubamba who explained to us how he had to consult the ancestors because of critical shortage of rainfall and grasshoppers. He was installed as a local chief in 1958 and served until the abolishment of chiefdoms in 1963 after which he served as a ceremonial chief until his death at the age of 82 years. During our encounter he explained to me the extent of hunger and curse which were coming from Haya ancestors because of what he referred as “obutaka mwa buagaza” in Haya language. This translates to “we have caused the land to be cursed” in English. This phrase meant among other things the decline of respect to the elders and lack of fear for ancestral spirits among young people were mentioned as contributing factors for misfortunes in the society including the fatal diseases like HIV/AIDS. He claimed that without his intervention to perform complex rituals the area would not have

received rain and grasshoppers which are important food stuff to the Haya people. Traditionally, grasshoppers come once a year during a rain season between November and December in Kagera region. Many informants acknowledged worshipping their traditional religion. This was clearly observed by the presence of shrines, sacred trees, Nyaruju and small houses for different deities. In Figure 2, the small grass thatched hut is a house to one of the spirits known as “Mugasha”.

Home of the traditional spirit

SOURCE: Field data in Rushaka village-Bukoba district, November, 2010

In the picture I am interviewing a traditional priest known as embandwa in a traditional setting in Bukoba. The informants told me that this spirit (“Mugasha”) is responsible for water bodies and controls lakes and rivers; at times also causes strong winds and thunderstorm. When fishermen intend to go fishing, they offer sacrifices such as coffee beans or money. After fishing, they bring some fish for this spirit and leave them in front of the small house and say kind words to thank the spirit. Any villager who happens to pass by the house and finds the fish takes it believing that the spirit has offered it to them as gift.

In another encounter in the field work, I visited the home of Ta-Christian¹ in Mwemage village. At the age of 95 years, he is widely regarded in his village as the oldest and wisest man. He worked as a servant (omuramata) to the last local chief of the area that was known as “Omukama Rugaiganisa”. The name of the local chief was Rugaiganisa. Ta-Christian explained that the house is still grass thatched so as to

resemble nature as much as possible because the ancestral spirits dwell in nature and can only be changed or modernized with their blessings or permission. Some people still maintain their traditional houses for the purposes of living close to their ancestors and performing rituals. The photograph below shows such a house.

A traditional house used by the Haya people

SOURCE: Field data. Researcher in Burugo village Bukoba district, November, 2010

The scene in front of the house epitomizes the social environment of many villages in the Haya-land.² Traditionally, coffee is the main cash crop on which many rural famers depend. However, the unreliability of market and the fall of prices in the world market negatively affect poor farmers. Besides the main house, far right there is a small house preceded by a sacred place (shrine) locally known as “olwanga”. The next photograph is a closer view of the sacred shrine.

---

¹ The prefix “Ta” is a title among Haya people where by an old man is addressed first followed by his name as a sign of respect, likewise an elderly woman is addressed “Ma” followed by her name as sign of respect. Young people never call adults by their names without putting the prefix “Ta or Ma”

² I have coined the term Haya-land to refer to Bukoba district (Haya society) to avoid monotonous or repeating the same words.

The sacred shrine

SOURCE: Field data. The old man, 84 yrs, Ta-Gorolian Bambanza showing the researcher, olwanga (holy place). The name of the spirit is known as ‘‘Mabuye’’.

The field data indicates that traditional beliefs are central to the dominant societal activities like initiation, medicine, agriculture, hunting and entertainment. The elderly were responsible for naming their progeny and sometimes they named them after deities. Also in treating diseases, the elderly knew the sacred forests and trees wherefrom they obtained medicinal herbs but important too was religious rites of blessing the field together with the tools for agriculture.

I would argue that the social and cultural context of the people shapes their local cosmological understanding of the universe. In this regard, social cultural context of Haya people dictates their strong attachment to the traditional ways of living. This partly explains why some still maintain their traditional houses and worshipping places as natural as they were left by their ancestors despite the Christianity influence and wind of change due to modernity. It is imperative also to argue that such traditional life style positions the elderly at a special place within Haya society and this creates a safety net for them. However, the elderly are increasingly losing their social status and hence their traditional institutions and mechanisms are changing too without providing an alternative for them to cope with the wind of globalization.

- End of research extract -